

Akade
miasto

**LUBLIN
2023**

EUROPEAN
YOUTH
CAPITAL

**Люблін,
про що
йдеться?**

**Довідник
про місто**

Заскануй QR-код, щоб отримати путівник
у форматі PDF або Word (для електронних книг)

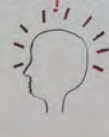
Lublin ®
CITY OF INSPIRATION

Люблін, про що йдеться?

RUSZA
SZKOLNY
BUDŻET
OBYWATELSKI
SBO

JAKI MAM
POMYŚL

MOJE MIASTO JA DECYDUJE

OBYWATELSKO

ЗМІСТ

Про проєкт _ 2

Люблін, про що йдеться? _ 3

Який у нас клімат? _ 4-5

погода _ загальні дані _ зелені зони _ освіта

З чим до людей? _ 6-7

говірка _ традиції _ туризм _ історичні пам'ятки

Як жити? _ 8-9

гастрономія _ міський транспорт _ безпека _ підтримка офіційні справи

Що тут діється? _ 12-13

культура _ спорт _ розваги _ установи _ події

Що ти даєш? _ 14-15

волонтерство _ активність _ молодіжні обміни навчальні курси _ проєкти

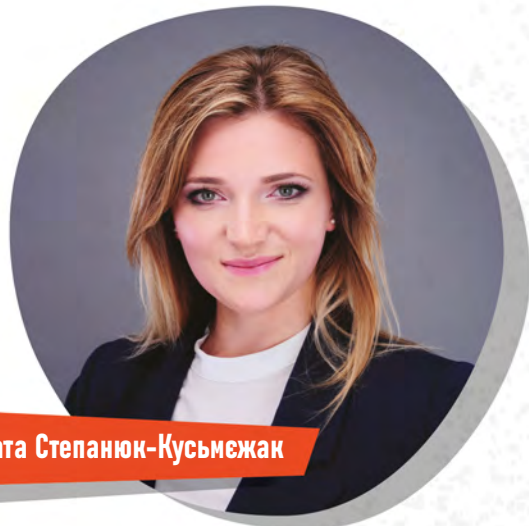
Якщо невідомо, про що йдеться _ 16-17

робота _ підприємництво _ профорієнтація стипендії

Отож, Люблін — про що ж ідеться? _ 17

Хто питав? _ 18-19

Епілог _ 20

Беата Степанюк-Кусьмежак

«Люблін, про що йдеться?» — це маса питань і маса відповідей про те, як віднайти себе в Любліні. Група молодих людей розповість Тобі, як використати можливості Міста і як краще його зрозуміти. А якщо Ти не відчуваєш себе молодою людиною, то, можливо, завдяки цій публікації знову відкриєш цей стан. І зрозумієш, чому Люблін став Молодіжною столицею Європи 2023.

Беата Степанюк-Кусьмежак

Заступниця Президента міста Любліна з питань культури, спорту і партиципації, уповноважена Президента з питань Молодіжної столиці Європи 2023

ПРО ПРОЄКТ

Спочатку був Люблін.

Хоча місто існує вже понад 700 років, воно й далі ховає в собі багато таємниць і нерозкритих можливостей. Досі не кожен знає, про що в ньому йдеться. А отже, виникла потреба зібрати ключову інформацію про те, як тут віднайти себе, особливо на етапі навчання й пошуку власної стежки в житті.

Розкажімо коротко про те, як створювався довідник «Люблін, про що йдеться?».

Одного дня Місто Люблін уявило, що було б, якби група молодих людей з Любліна виїхала на 3 дні за місто, щоб разом пройти навчання, присвячене проведенню соціологічних досліджень і включення молоді у спільну діяльність.

Що б сталося, якби ці люди потім провели дослідження серед тих, хто навчається у школах і вишах або працює в Любліні, збираючи інформацію про те, що молодь хотіла б знати про життя у місті, щоб почувати тут себе комфортно й безпечно, щоб могли відкривати власний потенціал і потенціал Любліна як міста, приязного до молоді?

Адже, маючи знання про потреби, можна створити практичний довідник, який містить відповіді на питання, що хвилюють молодих людей, доступні як в аналоговій, так і в цифровій версії — так, щоб можна було його далі розвивати.

Він міг би бути інтерактивним і мати цікавішу форму, ніж типові інформаційні брошури з фотографіями усміхнених людей і масою тексту.

Результат цих уявлень Ти тримаєш у своїх долонях або переглядаєш на смартфоні чи ноутбучі. Це сотні годин праці в рамках зустрічей робочої групи, роботи на комп'ютері та діяльності молодих людей на місцях. Тут Ти знайдеш поради щодо того, як пересуватися містом або де шукати способів продуктивного проведення дозвілля.

Від імені Міста Любліна, Молодіжної столиці Європи 2023, та команди, яка працювала над створенням довідника, бажаємо Тобі плідних пошуків і віднайдення відповіді на запитання: Про що йдеться Люблін? #LUBLINisYOUTH До побачення в місті під час спільних ініціатив/заходів!

Люблін про що йдеться?

Заскануй QR-коди, щоб
отримати посилання з розмови.

BEATA

Привіт усім! Рада зустрітись з Вами в групі. Кожен із Вас пов'язаний із Любліном і Ви начебто чимало про нього знаєте Вас дібрали випадково на основі заявок молодих людей із Любліна. Вітаю! Я дуже рада цій співпраці над надзвичайно важливим проектом, який реально допоможе багатьом людям віднайти себе в Любліні.

Ви спробуєте створити довідник під гаслом «Люблін — про що йдеться»

Добрий день! Тобто має бути створено щось на зразок путівника по місті?

ARTEM

BEATA

Трохи так, але трохи радше підбірка підказок, де шукати інформацію про наше місто, де задовольняти свої потреби, втілювати мрії. Такий простий, зручний, інтерактивний довідник, можливо, з лінками до сайтів із QR-кодами? Що скажете?

I'm in!

GOSIA

Тільки одне питання: головна мета — це зібрати поради для молодих люблінівців?

NATALIA

І люблінок!

ALEX

Людей, що живуть у Любліні?

BEATA

Так, для тих, хто навчається тут у школі або виші, відпочиває чи просто приїжджає в гості. Для тих, що прибули сюди надовго або на короткий час, приїхали по допомогу, підтримку, планують тут своє майбутнє. Треба подати таку інформацію, яка, на Ваш погляд чи на думку Ваших знайомих, потрібна різним людям.

Ага, і найважливіше: зробіть це по-своєму!

Буде зроблено.

PAWEŁ

BEATA

Дайте, будь ласка, знати через тиждень, як ситуація. Успіхів!

Який у нас клімат?

Заскануй QR-коди, щоб отримати посилання з розмови.

GOSIA

Ну, то що — теоретично маємо 4 пори року.

ALEX

І тут робиться цікаво! Бо іноді влітку є 35 у тіні, а іноді 21 із дощем. Коли збираєшся вийти надвір, щодня переживаєш дилему: як одягнутися, щоб і не було холодно, і щоб не спігніти.

GOSIA

Ну, і чи треба брати парасольку. Такий у нас клімат!

ARTEM

Я навіть знайшла результати вимірювання якості повітря в Любліні.

Тут, мабуть, ішлося швидше про клімат міста, його характер. Але ти правду кажеш @Alex — Люблін уміє повеселитися :D

PAWEŁ

NATALIA

Коли я думаю, який Люблін має клімат, то думаю: студентський! Кажуть, що тут затишно, компактно. Що місто не завелике й не замале, скрізь легко добратися. Ну, і трохи східний тут клімат — нас називають Брамою на Схід!

NATALIA

Крім того, це #MiastoInspiracji і Молодіжна столиця Європи :o

ARTEM

NATALIA

Кремнієва височина! 🤪

GOSIA

Чехувські гірки — це в нас точно є

PAWEŁ

Нарешті, це найбільше польське місто на схід від Вісли.

MOTOR LUBLIN

Ну, і дев'яте за розміром у Польщі — пригодиться карта.

ARTEM

І місто, де рулить жовто-біло-блакитний козлик!

PAWEŁ

Ага, до речі

Офтоп: а ви знали, що від 2014 Люблін бореться за доступ до моря?

Надбалтійський Люблін — звучить елітно! Добре, що є хоч водосховище...

ALEX

А ще Мушля!

І багато зелені — додаймо парки, сади, балку на Чубах, луки, Старий гай, Скансен.

GOSIA

І мікрорайони! Я до багатьох місць маю сентимент і люблю заглядати сюди:

ALEX

А ви вктурили, скільки у нас графіті?

PAWEŁ

У мене однокурсник там тусується — це Meeting of Styles, фестиваль графіті, вони кочують з міста до міста по всьому світі. Нічого так там літають.

ARTEM

Нічого так літають у скейтпарках — голову можна зламати :P але в принципі норм, що є де поїздити.

ALEX

PAWEŁ

У Народному парку теж можна поганяти.

Який у нас клімат?

Слухайте, може дамо трішки основної інформації про саме місто:

- Близько 340 тис. мешканців на 2022 рік
- 65 тисяч студентів у державних і приватних вишах, у тому числі близько 13% іноземців. Є УМКС, ЛКУ, Медичний університет, Аграрний і Політехніка.

NATALIA

Тут маєте перелік усіх люблінських вишів.

Source: polskawliczbach.pl

ALEX

А тут ловить школи!

Цікаво, скільки людей буде в місті, як хтось це буде читати через 3 роки.

PAWEŁ

GOSIA

Або скільки буде в 2030 — Люблін має навіть щось таке: Або ще далі в майбутнє:

А мені цікаво, скільки людей звідси виїхало після навчання.

ARTEM

GOSIA

Ну, і скільки повернулося, скільки залишилося. Тут дані з Управління статистики:

NATALIA

Рекомендую трохи відповідей із останніх досліджень — що молоді люди думають про Люблін.

Мені дуже подобається те, що в Любліні збереглося багато старих будівель, немає тисячі хмарочосів і суперсучасних будинків.

• Характер великого міста, поєднаний із якимось домашнім спокоєм, відсутністю гонитви — отаким для мене є Люблін.

Тут я народився й живу. Намагаюся ангажуватися у різні справи, які стосуються міста. Я його сприймаю як місто, що має великий потенціал, ще повністю не використаний.

ALEX

От, будь ласка!

Пригодилося б накопати ще трохи інфи — кидаю в документ пару своїх питань:

Коли буде більше нічних автобусів? Чого лампа біля мосту весь час світиться? Скільки у місті лавок? Чого боїться Люблінський замок? Для скількох людей "Мотор" це спідвей, для скількох — футбол, а для скількох — тільки мотоцикли? Де найкраще ловити покемонів?

За скільки весь Люблін можна пройти пішки?

PAWEŁ

ALEX

Павле, а до людей з чим? :D

З ЧИМ ДО ЛЮДЕЙ?

Заскануй QR-коди, щоб отримати посилання з розмови.

З цебуляжем.

І з брейдаком!

Брейдак — це брат. Сьора — це сестра. Здається, так тільки в LBN говорять.

З брейдаком у чапах надвір :) І все ясно. брейдак — брат, чапи — капці.

А потім трайтеком на Бистшицю. І на матч “Мотору”, “Люблінянки”, “Старту” чи MKS Якшо на те пішло, я знайшов список клубів, які діють у Любліні — ловіть:

Непогана та шукалка. Я не знав, що в Любліні є команди регбі й американського футболу.

Мені Люблін асоціюється з традицією. Багатокультурною. Знаєте, що Люблін був містом багатьох культур і релігій? Тут роками жили євреї, українці, німці, роми, татари, італійці. У місті є класний багатокультурний маршрут — можна побачити церкви, палаці і місце, де стояла синагога. Тут маєте опис із картою.

Дякую! Це через те на Литовській площі той великий круглий монітор, на якому видно людей із Вільнюса?

Це називається "портал" і така була в принципі ідея польсько-литовської унії. А її ж підписали в Любліні. Ось тут більше про історію "Брами на Схід".

Я бачив пам'ятник Унії. Ну, і ще Замок, а під ним пам'ятник леву, який нагадує про Львів!

Коли ми з друзяками не знаємо, де забити стрілку, то весь час закінчується "під Левом" :D А ще рекомендую підземну трасу. Ніштяк 🍌

Нормально це був трохи шок, скільки всього тут можна подивитися. Старе місто просто супер, кажуть, унікальне. Ну, бо це не є така типова квадратна площа з бетону, як в інших містах — тільки всі оті вулички, кам'яниці, арт-інсталяції. Справляє враження. Але класних пам'яток тут більше — Гродська брама, Архікатедра, Площа по Фарі. Провулок Гартвігів гарний весною. І затишні ресторанчики цілий рік.

Якби що, в місті є трохи інфопунктів: наприклад, Центр туристичної інформації або Люблінський центр туристичної і культурної інформації.

Знаєш що, як я їжджу на візку, то мені краще все-таки використовувати додаток на смартфон — як от Turystyczny Lublin. Там непоганий інфомодуль із порадами, що подивитися в місті, які події, де переночувати й поїсти. Ну, і ще є модуль AR, який переносить у часі й дозволяє побачити пам'ятки, які давно зникли з міста.

Маєте всі найважливіші пам'ятки в одному місці, сама конкретика!

Ну, і ТРЦ в нас норм.

Мені було б класно пройтися містом із таким спеціальним півтвником — от подивіться, по місту є 70 маршрутів, і всі різні. Я вже 4 рази ходив із дівчиною, кожного разу було круто.

О, і з цим мені Люблін асоціюється — з купою туристів і туристок!

Музей цебуляжа **Старе місто** Саксонський сад **Ней!**
цебуляж Ботанічний сад **Литовська площа**
Галерея "Лабіринт" Люблінський замок разом із Музеєм
Театр Остерви Музей мікрорайонів
історії і легенди Любліна **Аква Люблін** портал
Скансен **Арена Люблін**
Фалькон
Центр зустрічі культур (плюс дах і виставки)
Зембожицьке водосховище **Каваліада, фонтани**
Старий гай
Мотор Люблін **студенти** **Театр Андерсена**
Музей на Майданеку брейдак **стадіон**

Справді, давайте зробимо хмару тегів! Які у вас асоціації з Любліном?

@Artem то як, брейдак, кайтнеш зі мною трайтком?
кайтнути (kajtnac) — проїхатися, трайтек (trajtek) — тролейбус

Ех, я по-польськи не все січу, а що вже по-люблінськи? :D Як жити?

Як жити?

Заскануй QR-коди, щоб отримати посилання з розмови.

Отак треба жити 😊

фланер (книжне слово) — пішохід, який прогулюється вулицями міста і поєднує спостереження репортера з роздумами, а навіть глибшою філософією

Подорожувати. Світом, Польщею, Любліном.

Стільки всього треба сьогодні просікти...

Слухайте, зосередьтеся — що треба знати, щоб тут вижити?

Що їсти?

Ресторани в LBN маєш тут:

Або на pyszne.pl

Сорі, але в Любліні найкраще поїси у мами 🥰

Або якщо сам зготуєш — найкраще в перші дні після зарплати :D

Без м'яса, з м'ясом, без глютену — усяких різних місць чим далі, тим більше. Основа — це їсти добре, бо ти є тим, що ти їси.

А що значить добре?

🍌 🍎 найкраще неперероблені продукти, дотримання водного балансу, систематичне харчування, пробіотики, пребіотики, таке всяке...

Але люблінські смаки також добрі: форшмак, цебуляж, вареники, відбивна по-люблінськи. Пам'ятайте, що Люблін — це мультикультурність: крім польської, це ще галицька, європейська й орієнтальна кухня.

NATALIA

Кожен знайде щось для себе 😊

ARTEM

А ще можна поділитися їжею, наприклад, у громадських холодильниках

PAWEŁ

Як пересуватися?

Який маршрут вибрати, автобусом чи тролейбусом? На таксі?

NATALIA

У Любліні багато хто ходить пішки :р

ALEX

Байдаркою по Бистциці!

GOSIA

Велосипедом, самокатом, на скейті, на роликах — маса варіантів. Може, через кілька років в реактивному ранці.

PAWEŁ

SO EXCITED!!!!

NATALIA

Як доїхати до і з Любліна — перевіряєте тут.

GOSIA

А якщо міським транспортом, то найкраще піти на сайт MPK або перевірити через додаток Jak dojadę?

NATALIA

Я раджу зробити собі Люблінську міську карту. Завжди на пару злотих дешевше і все електронним шляхом через додаток Lubika, і ще тут маєте планувальник маршрутів.

А я люблю ганяти міським велосипедом. Ось тут маєте інфо.

PAWEŁ

GOSIA

А я думала, що Зютеком або Гутеком.

ARTEM

GOSIA

Історичний тролейбус і автобус.

ALEX

А я вже здала на права. Але відомо, що всі формальності попереду.

Як почувати себе в безпеці?

Наприклад, у клубі. Якісь конкретні поради?

ALEX

GOSIA

Завжди попередь принаймні одну людину, куди збираєшся йти.

Тримай склянку з напоєм біля себе. Не залишай напою, коли йдеш танцювати.

Як прийдеш до клубу, перевір, де є евакуаційні виходи.

Не бери з собою цінних речей і не залишай сумочки без нагляду.

Завжди тримайся біля знайомих.

А якщо просто на вулиці?

PAWEŁ

NATALIA

Коли переходиш дорогу, перестань скролити телефон.

Якщо хтось іде за тобою, будь насторожі. Тримайся ближче груп людей.

Обирай освітлені й рухливі місця. Якщо мусиш піти вночі, візьми з собою когось близького.

Розглядайся навколо й дивися вперед.

Якщо сам ідеш за кимось і відчуваєш, що це може бути для цієї людини дискомфортно, обжени її ;)

Запиши в телефоні номери екстреної допомоги, найкраще як номери швидкого набору.

Варто мати при собі газовий балончик, навіть якщо ніколи його не використаєш.

Пригодилися б ще поради для поїздок у міському транспорті.

Піклуйся про власний простір і простір інших людей.

Зберігай особливу пильність, коли всідаєш і висідаєш із транспортного засобу.

Бережися кишенькових злодіїв! Не тримай грошей і документів у одному місці.

Реагуй і допомагай! Якщо помітиш щось підозріле, повідом про це водія або задзвони за номером екстреної допомоги 112.

А якщо треба когось рятувати, ось тут усе, що треба, пояснено.

Як добре почуватися?

Здоров'я на першому місці!

Терапія. Хоча не завжди під час або після неї є суперово, але людині дуже багато дає таке заглиблення в себе.

Терапія. Хоча не завжди під час або після неї є суперово, але людині дуже багато дає таке заглиблення в себе.

Важливо.

Дбати про себе і своє здоров'я – в тому числі психічне.

І я так думаю, що кожен має знайти власний здоровий режим.

Але не треба шукати самому! Є багато форм індивідуальної і групової підтримки, від психологів і психотерапевтів чи груп розвитку до розмови з близькою людиною, другом чи подругою або слухання музики в навушниках на самоті. Тим часом підкидаю базу контактів, де можна отримати безкоштовну консультацію.

А ви знали, що можна отримати допомогу, не встаючи з ліжка?

Можна, чого ж – по телефону, тільки треба б тут вказати номери.

116 111 – телефон довіри для дітей і юнацтва Фундації "Даємо дітям силу"
800 12 12 12 – телефон довіри для дітей і юнацтва Дитячого омбудсмена
733 588 900 – Центр кризового втручання
112 112 (у випадку безпосередньої загрози для життя)

Helplines available 24/7

Ось, маєте:

А якщо скажуть, щоб я пішла побігати?

Ну ні, вони зосередяться на тому, що тобі потрібно.

А якщо скажуть, щоб я пішла побігати?

До речі, я хотіла б з вами чимось поділитися. Недавно я збрала тексти, які часто чуємо і які рідко допомагають:

- > Не сумуй
- > Іншим ще гірше
- > Думай позитивно
- > Завтра буде краще

- > Не треба істерики
- > Не перебільшуй
- > Ну, в мене теж невезуха.
- > Все буде добре

Але підтримувати інших не так і легко. Шкода, що в школі немає предмету "Підтримка себе й інших".

О ноу

Жити класно, якщо чимось цікавишся і в це входис. Малювання, спорт, танці, люди, книжки, фільми, серіали, театр, комікси, ігри, готування їжі, музика, концерти, мода, історія, знання про культуру, про світ, про самого себе...

як шукати інформацію в інтернеті

Напиши щось "у лапках" і отримаєш сайти, в яких згадується точно така комбінація слів. Якщо заснуєш фірму або створиєш фанпейдж, це гарний спосіб перевірити, чи хтось так уже не називається.

Напиши "Любін OR Люблін?", якщо ти не впевнена/впевнений, який варіант шукаєш. Між словами або словосполученнями впиши OR і отримаєш результати щодо обох варіантів, усі сумніви розвіє використання оператора OR. Схожим чином діє команда AND.

То, може, краще додаймо інфо, як шукати в інтернеті:

Як вирішувати офіційні справи?

Для мене це було важливо, коли я приїхав до Любліна. Тепер багато моїх знайомих іноземців шукають інформацію на цю тему.

Асоціація Homo Faber зробило непоганий сайт із такою інфою. Там у них є список установ і описані різні процедури — реєстрація проживання, легалізація перебування, роботи й так далі. Дуже рекомендую!

btw — вони багато чого гарного роблять для всякої рівності!

Ось тут кілька організацій, які діють для іноземців.

На вул. Венявській, 14 пункт обслуговування іноземців. Безкоштовна інформація на тему матеріальної допомоги, даних, процедур. Польською, англійською, українською.

А ось тут мешканці можуть вирішувати питання.

Ну, а тут можна вирішувати справи кількома кліками.

Дякую!

Ну, то що — вже знаємо, як жити.

Мені вже майже 30, а я досі не знаю! Дідусь завжди повторював: живи так, щоб на старість можна було сказати: от колись було...

Щоб тобі було добре, бо іншим і так не догодиш 😊

Або: щоб було що згадати, а не було чого дітям розказати 😊

Просто бути в темі, от і все. Я завжди жив за принципом, що треба бути тут і тепер і знати, що діється...

Що тут діється?

Заскануй QR-коди, щоб отримати посилання з розмови.

ALEX

Бо такі діється! Знаєте, всі ці фестивалі — Інші звуки, Ніч культури, Карнавал штукарів, Фестиваль РеТрадиція — Ягеллонський ярмарок. Не так просто в усьому розібратися :)

ARTEM

А ще можна вживу побачити, що робиться в місті!

GOSIA

Іноді місто гарно наряджають:

ALEX

Я більше люблю невеликі збіговиська.

PAWEŁ

Невеликі — це скоріше на районах.

NATALIA

Ми колись робили класні акції в рамках програми "Райони культури". Проекти можуть робити і організації, і самі мешканці, й організації з мешканцями. Ловіть лінк:

PAWEŁ

У мене колись робили нефігове графіті з мешканцями. Прямо біля будинку культури.

ALEX

Того, що на Венгліні?

PAWEŁ

На Броновицях

ARTEM

А на Чехуві якісь є?

ALEX

Є й на Чехуві, й на Татарях, на Калині, кілька на Чубах і на LSM. У центрі теж купа непоганих закладів: Центр культури, Майстерня культури, Галерея "Лабіринт", Центр зустрічі культур. А якщо це не ваш вайб, рекомендую міські бібліотеки. Їх уже, мабуть, із 30. Деякі мають свій стиль, а крім книжок аудіобуки, настільні ігри, проводять різні майстер-класи. Нова ера почалася!

Думаю, що їх уже навіть більше 30 :) Глянь @Alex — тут маєш карту.

Ну, і ще в театрі.

І Люблінська філармонія!

Я найчастіше заглядаю в ZOOM, щоб у цьому всьому розібратися. Конкретна розписка подій на кожен місяць. Можна знайти отут:

Але багато інфи є також на сайті Міста.

Підкидаю вам ще й FB — тут часто викидають плановані події.

Важливо, що весь час більше заходів, доступних для осіб із неповносправністю. Створюється непогана програма так званої доступної культури. Тут можете почитати про окремі акції.

Я щось трохи чув про це — здається, в "Хатці Жака". Теж непоганий заклад, багато чого роблять для студентів і студенток з усіх сторін світу.

Звіди недалеко є Аграрний університет. І комплекс нічогенький.

То Люблін має якісь комплекси?

Має — спортивні :D

Ну, старий. Є Арена Люблін на 15 тисяч глядачів, є спорткомплекс. Є Аква Люблін, інші басейни, кільканадцять стадіонів "Орлик".

Ну, і ACSS теж нічого так. Це Університетський центр спортивного тренування. Тільки це вже більше для просунутих, екстремалів.

Мені на візку в'їхати на 3 поверх — це вже екстремально Але подумаю 😊

На районах є майданчики з вуличними тренажерами. Можна займатися вуличним воркаутом, є класні місця на паркур. Цього добра повно. Або велосипед. Є гарні велодоріжки. А ще рекомендую такий варіант, що нічого не діється. Кидаєш плед на землю й релаксуєш. А зимою санки на схилах балок — серйозно!

Тут можна дізнатися, що діється в люблінському спорті.

Я скоріше фанатка сну! Тоді теж багато чого діється.

Вечорами де щось діється?

На хаті, на вписках.

Ну, і на місті, ясне діло.

Багато чого діється на компі, за столом, на ігровому полі, коли в щось граємо...

А де ви вдень найчастіше чілите?

У місті, у парках, буває, на районі. А ще рекомендую підвал у "Лабринті"! Там класні люди, не мусиш переживати, який ти герой і з якої казки. Крім планових заходів, там збираються на чай попліткувати.

Я найчастіше чілю на волонтерстві.

Що ти даєш?

ЩО ТИ ДАЄШ?

GOSIA

У житті я багато завдань беру на себе, то цього разу щось віддаю. Тримайте список організацій, які діють на користь Любліна і його мешканців. Часто навіть цілого світу або й далі. 😊

NATALIA

Як хтось допомагає реалізуватися хоч одній людині, то вже добре. ❤️

ALEX

Або тваринам у притулку!

Або щоб люди зустрічалися й робили разом класні речі — для самих себе, для довкілля, для інших. Багато чого можна давати.

ARTEM

І що — це все робиться задарма? По-волонтерськи?

PAWEŁ

GOSIA

Так, якщо волонтериш, то грошей не отримуєш, але, з іншого боку, волонтерство — це просто золото! Така діяльність багато дає, ти багато вчишся, класні люди, і не стоїш на місці;) Тільки треба дізнатися, де, як і навіщо. А потім спробувати.

NATALIA

Часом можна спробувати організувати власні події, присвятити свій час і увагу дітям чи дорослим, включитися в діяльність наукового гуртка в університеті чи спонтанно — організувати якесь збирання сміття в лісі зі знайомими.

GOSIA

Ну, давно вже минули часи, коли треба було комусь заварювати каву. Хіба що сам собі заварюєш.

ALEX

Якщо про каву мова, дивіться — я недавно відкрила таке місце, називається Hej!, його створили в рамках Молодіжної столиці Європи, і як заходиш, треба сказати: Hej! Можна заскочити від 10:00 до 20:00 пн-пт, варіантів повно: вчитися онлайн, робити уроки, читати, грати в настільні ігри чи на консолі або зустрітись з своєю компашкою. Тут весь час якісь майстер-класи, зустрічі, заходи для людей 10-30. Рекомендую — атмосфера ще та! Вкиньмо це у список.

Заскануй QR-коди, щоб отримати посилання з розмови.

Я коли був у ТРЦ біля Ікеї, там теж можна пограти на консолі, є місця на селфі, на майстер-класи. Виглядає норм. І називається Місцина!

PAWEŁ

NATALIA

Глобус на Kazimierza Wielkiego, 8!

Ага, там є супермісце — називається “Спільно”, воно відкрите для всіх. Можна говорити польською, українською, англійською. Усе під вивіскою і за підтримки ЮНІСЕФ.

GOSIA

Ну, добре — а що скажете на закордонні проекти? Я була і вам рекомендую.

ALEX

А що це за варіант?

Там багато можна дати від себе. На молодіжному чи студентському обміні можеш вести власні заняття, познайомитися з людьми з інших країн, вивчити англійську. На тренінгах навчаєшся по якійсь темі, як правило, в міжнародній групі. Ну, й відомо: маєш на це фінансування.

GOSIA

А як це знайти?

Найкраще зорієнтуватися у школі чи в універсі, хто відповідає за діяльність у таких програмах, як Еразмус+. Завжди можна написати до людей з Євродеску — вони знають закордонні проекти, підкажуть, де їх шукати, і з ними можна домовитися на індивідуальні консультації, щоб запланувати свої завоювання! Лови контакт.

GOSIA

А я ще заглядаю на SALTO!

Ну, і на фб часом можна знайти різні групи.

NATALIA

Окей, це все добре, тільки я хотів би щось організувати по-своєму. Ти щось писала @Gosia., що так можна. Це як?

GOSIA

Ну, слухай, найкраще десь заангажуватися (список я кинула вище), і там, певно, часто почуєш питання: «то який проєкт робимо?». Напиши на 2023@lublin.eu і розпитай про варіанти. Часто мерія вкидає сюди різні можливості.

ARTEM

А пригадуєте те місце, де колись взимку можна було їздити на лижах?

NATALIA

А ще є Громадський бюджет! Мешканці щороку можуть подавати свої ідеї, щоб покращити Люблін. А потім усі голосують за найцікавіші проєкти!

Я рік тому брав участь у проєкті ремонту нашого двору під будинком, можна було разом із сусідами посадити нові дерева. Я питав у організаторів — це все було в рамках Зеленого бюджету.

ARTEM

ALEX

Я ще знайшла в неті щось таке:

Точно — шкільний громадський бюджет. Перевірте, що там дають. У мене в школі ми зробили з нього куточок із пухами.

PAWEŁ

NATALIA

Про такі справи найкраще питати у “Театриконі” або в Офісі громадської партиципації, вони цим заправляють.

GOSIA

Ледве не забула — ще можна податися в Молодіжну міськраду Любліна або співпрацювати з ними чи зі Студентською радою. Є ще програма “Академічний Люблін” — перевірте, що вони тут дають!

NATALIA

Так само можна брати участь у дослідженнях, заповнювати анкети, і тоді теж щось даєш світу від себе (див. стор. 21).

ALEX

Свідомість!

Можна співати й грати на інструменті вдома, на сцені або на вулиці, можна танцювати, писати вірші, жонглювати — можна все...

ARTEM

GOSIA

Ну, багато цих варіантів, не тільки в LBN. От якби рік мав більше днів. Але в принципі, щоб давати, часом треба також брати. Пам’ятай про себе і дбати про себе.

ALEX

Ну, і треба якось облаштувати свій побут.

Але про що йдеться?

PAWEŁ

ЯКЩО НЕВІДОМО, ПРО ЩО ЙДЕТЬСЯ...

Заскануй QR-коди, щоб отримати посилання з розмови.

ARTEM

GOSIA

Отож-бо й воно.

NATALIA

Гроші — це раз, але явно йдеться про підприємливість.

Як ти це розумієш?

ARTEM

NATALIA

: Бути підприємливим — це думати на перспективу і не боятися рухатися вперед.

В точку! Одним словом, це про те, як влаштувати собі майбутнє, в тому числі забезпечити грошенята.

PAWEŁ

GOSIA

Хтось знає, як? 😊

У Любліні ніби й важко, але можна знайти свою нішу. Самому себе питати щодня, що тобі треба від життя, і йти по це. Робота сама тебе знайде, якщо шукаєш викликів і пробуєш. Врешті твої знання і вміння десь виявляться потрібними.

NATALIA

Ну, і це має сенс! Докиньмо трохи інфи про ключові галузі Любліна, хоч відомо — загального правила немає!

GOSIA

Можна також блукати, шукати. Я так думаю, що не треба всього планувати. Ринок праці дуже динамічний.

NATALIA

Принаймні витрати пригодилося б...

І знову-таки — не треба самому. Є профконсультанти і центри профорієнтації. Ось тут маєте список.

Створили навіть сайт із пошуку роботи на території Люблінщини.

А можна десь запланувати собі стипендію?

Ось тут @Artem:

: Або тут, якщо ти ще не студент, або навіть не збираєшся

Мабуть, варто також зорієнтуватися, які є європейські фонди, можна отримати різне дофінансування (наприклад на власну діяльність) або взяти участь в безкоштовних тренінгах.

Або стажування в іншій європейській країні.

У такому разі треба обов'язково згадати про центри зайнятості: Миський, Повітовий, Воеводський.

Так багато місць, де нам можуть щось підказати, але ми, здається, боїмося питати ;)

У цьому місті купую справ заправляє просто молодь. На @Lublin is YOUth весь час про це постять!

Коли є бабло, то легше в'їхати, про що йдеться!

ОТОЖ, ЛЮБЛІН — ПРО ЩО Ж ІДЕТЬСЯ?

Про те, що найважливіше те, чи людина сама віднайде себе в Любліні.

Точно! Не напружуватися й повірити, що як спробуєш трохи різних речей, то напевно знайдеш себе.

Ну, я сподіваюся, що ти, що ми зібрали, хоч трохи допоможе людям ;)

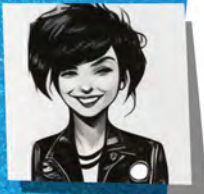
Було нелегко, але мушу визнати: гарна робота!

Я тим часом зібрала все в кілька QR-кодів, щоб не погубилося. @Beata і як — про це йшлося?

Хто ПИТАВ?

Alex

Алекс — хтось, хто навчається у 2 класі ліцею, творча особистість, грає на перкусії. Перебуває в пошуках, любить ставити питання, щодня приїжджає на навчання до Любліна, не любить натовпів, обожнює ділитися мемами.

Paweł

Павел — учень 8 класу початкової школи з одного зі старших люблінських мікрорайонів. Спортивний, душа товариства, більше любить гратися в стрілялки, ніж навчатися, веселун, уболіває за місцеві спортивні команди, а на дозвіллі займається паркуром і слухає польський реп.

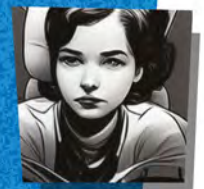
Artem

Артем — студент III курсу інформатики, родом з України. У Любліні живе третій рік, бере участь у хакатонах і геймджемах. Добре володіє польською і англійською, знімає кімнату. Пробивав свої сили у стартапах.

Gosia

Ґося — студентка I курсу обліку і фінансів, родом з іншого воєводства, яка тільки переїхала до гуртожитка, відмінниця. Активістка, намагається використовувати можливості європейських програм, веде профіль в інстаграмі, присвячений смачній їжі й позитивному самопочуттю, хотіла б краще розмовляти іноземними мовами.

Natalia

Наталія — молода доросла людина з фізичною неповносправністю, яка здобула магістерську освіту в галузі охорони довкілля та закінчила бакалаврат з англійської мови, має 2 котів і живе зі своїм нареченим, працює секретаркою в IT-компанії, рішуча і чітко виражає свої погляди.

Beata

Беата Степанюк-Кусьмежак — заступниця Президента міста Любліна з питань культури, спорту і партиципації, уповноважена Президента з питань Молодіжної столиці Європи 2023, приватно — мама двох малюків. На дозвіллі найохочіше проводить час із сім'єю, обожнює спільні поїздки за місто, у тому числі на велосипеді. Шанувальниця люблінської культури і спорту, часто бере участь у культурних подіях, матчах люблінських команд, за які вболіває вже багато років. Нерідко поєднує роль мами з професійною діяльністю, тому Стась і Олюня належать до наймолодших поціновувачів мистецтва і фанатів люблінського спорту.

ХТО ПИТАВ?

Перш ніж наші героїні й герої почали ставити питання про те, що треба включити в довідник, і шукати на них відповіді, питання були поставлені молодим людям, які навчаються в різнотипних люблінських школах і вишах або вже працюють. Дослідницька група, яка ставила запитання, пройшла тренінг на тему ведення соціологічних досліджень у Казімежі Дольному, який провела Люблінська дослідницька група, а потім поїхала на місце. Це була група студенток і студентів Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні (переважно з факультету педагогіки і психології), яким ми дякуємо за внесок у підготування довідника.

Познайомтеся з ними:

Пауліна Ґєроба
Пауліна Ґурецька
Магда Ґурська
Александра Кадей
Агата Келбік
Кароліна Колодзейчик
Патриція Круль
Марта Курашко
Александра Квецень
Катажина Лятушек
Наталія Майхер
Зоф'я Масловська
Артур Мастеляж
Ідалія Мастеляж
Злата Миско

Ґабрієля Нєрадка
Марія Панасевич
Моніка Парфянович
Барбара Пасович
Ольга Пазьдзьор
Анета Пейхерт
Аґнєшка Плевєк
Домініка Скїба
Меланія Сова
Малґожата Станяк
Пшемислав Целінський
Дарія Цеханович
Кая Шах
Кароліна Щигєл

Додатковий дослідницький матеріал був зібраний у рамках інтернет-анкети, в якій узяли участь 344 молоді людини, пов'язані з Любліном, — зі шкіл, вишів, спортивних клубів, культурних установ, а також ті, хто хотів просто поділитися інформацією. Дуже дякуємо Вам за присвячений час і заанґажування. В анкеті та під час інтерв'ю ми поставили респондентам ключові питання:

- Яким має бути путівник/довідник для молоді «Люблін, про що йдеться»?
- Про що з путівника/довідника хотіли б дізнатися молоді люди?
- Які теми можуть бути цікавими у путівнику/довіднику?
- Яку інформацію про Люблін шукають сьогодні молоді люди?
- Якої інформації їм не вдається знайти?
- Якою має бути форма довідника?

Таким чином був створений довідник, пристосований до потреб молодих людей, які впливали на сам процес його готування. Отож, дякуємо всім, хто доклався до його створення і відповідей на ключові питання, пов'язані з містом Любліном.

епілог

Хоч ця публікація містить багато інформації, чимало питань про наше Місто досі залишається без відповідей. Нашим героям і героїням не про все вдалося розповісти, тому, щоб ще краще віднайти себе в Любліні, заохочуємо щодня ставити собі запитання і шукати на них відповіді.

А отже, залишаємо користувачам паперової версії довідника чистий простір для записування своїх думок, важливих номерів, позначування місць, які варто відвідати в Любліні, а користувачів інтерактивної версії запрошуємо надіслати свої ідеї щодо доповнення інформації, включеної до довідника «Люблін, про що йдеться?». Ну, і до зустрічі в Молодіжній столиці Європи — актуальна інформація @Lublin is YOUTH [там також лінки до інста і тіктока]

@Lublin is YOUTH

НОТАТКИ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Заскануй QR-код
до онлайн-форми.

Видавець: Адміністрація міста Любліна
Офіс громадської партиципації
вул. Пеовякув, 11
20-007 Люблін
тел. 81 466 25 65-66
2023@lublin.eu
www.mlody.lublin.eu, www.youth.lublin.eu, www.lublin.eu/partycypacja
 Lublin is Youth lublin_is_youth lublin_is_youth

ISBN 978-83-67655-02-6

Виконавець: Фондація «Замок Белжице»
Проведення соціологічного дослідження: Люблінська дослідницька група
Підготування змістового наповнення: Уршуля Левартович, Даві Рея
Редагування/коректура: Катажина Плебаньчик
Консультування тексту: Емілія Румінська
Переклад українською мовою: Андрій Савенець
Партнер: Факультет педагогіки і психології УМКС
Графічний дизайн і верстка: Павел Батира | batyra.pl

Довідник є однією з дій програми громадянської освіти «Академія Місто», реалізованої в рамках Молодіжної столиці Європи Люблін 2023. Публікація профінансована Містом Любліном.

Публікація доступна під ліцензією
Creative Commons Attribution licence 4.0 (CC BY)

Akade miasto

mlody.lublin.eu